

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ

Пуляєва Ганна Володимирівна

ORCID ID: 0000-0003-0595-6709

викладач кафедри інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж
Херсонская государственная морская академия, Украина

Зайцева Тетяна Василівна

ORCID ID: 0000-0001-6780-719X

канд. пед. наук, доцент кафедри інформаційних технологій,
комп'ютерних систем і мереж
Херсонская государственная морская академия, Украина

Кравцова Людмила Володимирівна

ORCID ID: 0000-0002-0152-635X

канд. техн. наук, доцент, завідувач кафедри інформаційних технологій,
комп'ютерних систем і мереж
Херсонская государственная морская академия, Украина

У сьогоденних реаліях, як ніколи раніше, актуальною є проблема створення таких електронних курсів, які б у повній мірі забезпечували потреби студента в отриманні якісних навчальних ресурсів. Сюди входять як теоретичні інтерактивні матеріали, практичні та лабораторні роботи, так і різноманітні методи спілкування слухачів з викладачами та консультантами. Вже другий місяць поспіль студенти позбавлені можливості безпосереднього відвідування занять. Тому викладачі всіх без винятку навчальних закладів докладають багато зусиль щоб якнайкраще організувати навчальний процес.

Особливо гостро ця проблема виникає при підготовці іноземних студентів, які навчаються в українських вишах англійською мовою. Тут треба досягти порозуміння з кожним учасником групи, незважаючи на мовні, соціальні, психологічні відмінності студентів з різних країн. З такими проблемами стикнулися і викладачі кафедри інформаційних технологій Херсонської державної морської академії, які активно використовують сучасні форми навчання. Першочергова задача морських навчальних закладів на сьогодні – це якісна підготовка фахівців морської галузі, здатних вирішувати складні завдання та приймати правильні управлінські рішення [1]. Тому наскільки повноцінно, використовуючи всі можливі ресурси, навчальний заклад застосовує в освітньому процесі сучасні технології, залежить конкурентоспроможність його випускників на міжнародному ринку праці, що і визначає актуальність пропонованого матеріалу.

Ефективність використання дистанційної форми в освіті залежить від створеної системи управління навчанням, а також від того, за допомогою яких інформаційних технологій вона реалізована. Але можна значно розширити можливості системи дистанційного навчання, якщо

завантажувати елементи курсів, що відповідають стандарту SCORM та можуть бути відображені у веб-браузері. Стандарт SCORM добре зарекомендував себе в закордонних вишах і активно використовується на навчальних порталах українських навчальних закладів. З досвіду роботи в групах іноземних студентів, можна зазначити, що створення SCORM-пакетів і використання їх при викладанні дисципліни *Інформаційні технології (Information Technology)* є дуже ефективним у навчальному процесі. Насамперед, викладач формує структуру майбутнього пакету, яка повинна охоплювати всі елементи інформування, навчання, консультування, виконання запланованих робіт, перевірки знань. Завдяки правильно створеній структурі курсу, студент, в разі необхідності, має змогу самостійно мандрувати по навчальному матеріалу, що приводить до підвищення пізнавальної мотивації та вирівнювання знань.

Досвід цього навчального року допоміг розширити можливості SCORM – стандарту, керуючись основними принципами проектування електронного пакету, а саме [2]:

- принцип квантування, тобто розподіл матеріалу на модулі, мінімальні за обсягом але замкнуті за змістом;

- принцип повноти (кожен модуль має компоненти: теоретичне ядро, приклади, задачі, вправи для самостійного рішення, контрольні питання за модулем, контрольна робота, контекстна довідка, коментарі);

- принцип наочності: наявність візуалізації, яка полегшує розуміння та запам'ятовування нових понять, тверджень та методів;

- принцип розгалуження: кожен модуль має бути пов'язаним гіперпосиланнями з іншими модулями так, щоб у користувача був вибір переходу в інший модуль. Це забезпечує обрання студентом індивідуальної траєкторії навчання;

- принцип регулювання та адаптивності: студент самостійно керує блоками модуля, обираючи рівень складності та послідовність опанування теми, прикладну спрямованість в залежності від цілей його навчання;

- принцип комп'ютерної підтримки: у будь-який момент опрацювання теми здобувач може отримати комп'ютерну підтримку при виконанні стандартних дій, щоб зосередитися на головному матеріалі; треба зазначити, що студент повинен володіти методами виконання обчислень достатнього рівня складності;

- принцип збирання, тобто всі елементи модулю виконані у форматах, які дозволяють компонувати їх в електронні комплекси, розширювати та доповнювати їх новими блоками.

Саме ці принципи були покладені в основу побудови курсу «Інформаційні технології» для іноземних студентів. З метою систематизації роботи студента, вибору ним власної траєкторії засвоєння теми викладач пропонує стандартну для цього курсу структуру заняття. Але студент може самостійно регулювати час, який він витрачає на той чи інший етап, та головне, він, не виходячи зі SCORM - пакету, може повертатися до повторного перегляду будь-якого етапу, наприклад, теоретичного матеріалу або пояснень виконання практичних завдань. Доречі, студент може

опанувати цю тему навіть якщо він був відсутній на занятті.

Для підтвердження гіпотези, що сучасні навчальні курси дозволяють будувати індивідуальну траєкторію навчання та ефективним засобом цього є дистанційні курси, які розроблені по стандарту SCORM [3], були проаналізовані рівні сформованості відповідних компетентностей в контрольній та експериментальній групах. Отримані результати дозволили констатувати позитивний вплив впровадження SCORM - пакетів на якість підготовки майбутніх моряків, та продовжити формування стратегії, яка б підвищила ступінь компетентності курсантів по закінченні курсу.

Для інформаційних технологій в освіті є завжди актуальною проблема повторного використання електронних навчальних ресурсів, можливості їх перенесення з одного віртуального навчального середовища до іншого. У перспективі нами планується розробка курсу на основі стандарту Learning Tools Interoperability (LTI), який дозволяє користувачам одного середовища одержати доступ до ресурсів іншого середовища. Це робить можливим їх інтеграцію в єдине розподілене навчальне середовище, що створюється і використовується спільно. Наприклад, навчальні заклади можуть використовувати загальнодоступні електронні навчальні ресурси, які були розроблені іншими науковцями, або в рамках одного закладу можна побудувати єдине навчальне середовище, що об'єднує різні платформи.

Результати опитування, проведеного на сайті дистанційного навчання, дозволили констатувати позитивний вплив впровадження SCORM пакетів на якість підготовки майбутніх моряків, та продовжити формування стратегії, яка б підвищила ступінь компетентності курсантів по закінченні курсу.

Список використаних джерел:

1. Кравцова, Л. В., Зайцева, Т. В., Камінська, Н. Г. (2019). Математичне моделювання прогнозування природних явищ у професійній роботі моряка. *Вісник Кременчуцького національного університету ім. Михайла Остроградського*, (6/119), 84-90.
2. Лендюк, Т. В. (2015). Адаптивне навчання та нечітка логіка при побудові індивідуальної траєкторії навчання. *Глобальні та національні проблеми економіки*, (6), 959-964.
3. Щербина, О. А. (2015). Learning Tools Interoperability – новий стандарт інтеграції для платформ дистанційного навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*, (47/3), 167-177.
4. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2015_47_3_16